

# خزینہ اوراق

نمبر ۸

جمعہ ایرتسی

تاریخ تاسیس  
۱ مایس سنہ ۱۲۹۷

عمومی اعتباریہ فنونہ دائر رسالہ ادبہ در

آیدہ درت کرہ اولہ رقی جمعہ ایرتسی کونلری چیقار

- ابد بکجه دور دایم . اجرام چرخ مینا  
 دور اولسون الکنن . خورشید جام صریا  
 ساق مدد یتشدیر . جام جهان نمایی  
 ادنا بر التفاتک . سلطان ایدر کدایی  
 ساق پیاله کوستر . میدان شلاله کوستر  
 عشاقه ناله کوستر . ال دسته چنک ونایی  
 صوردم طیب عشقه . درد دلك علاجن  
 دیدیکه شیشه چکمک . اولمش اک قولایی  
 بر زخم ریشهم بن . محتاج شیشه هم بن  
 بر جام میله دفع ایت . کواکدن ابتلائی  
 ایش جناب عزت . روز از لده قسمت  
 رندانه صدق وصفوت . سالوسه بوریا بی  
 دستکرده سجه زهاد . چکسون الله اوراد  
 سن فی ومیله قبل شاد . عشاق بی نوایی  
 میله دهانه کلسون . نیلر لسانه کلسون  
 رضوان جهان کلسون . سیر ایلسون صفایی  
 سایکرده ( کاظم ) زار . اولسون غریق انوار  
 قیل مست اونجه تکرار . جام فر حقایق  
 لطف ایت ایاغ میدان . دستک ایرمه ساق  
 تار ونما اونجه . عشاقه وجه باقی

### موالید ثلثه دن - مابعد

جنوبی امریقاده شیلی ممالکنک ساحلاری بو کونکندن ده

زیاده بوکسک ایدوکی بیک سکز یوز یکرمی تاربخنده اجرا ایدمش اولان معاینه دن اکلاشلشد.

سیچیلیا جوارنده بیک سکز یوز اوتوز برده ژولیا دنیلان اطه بردن بره دکرک اورتد سندن ظهور ایتش ایسده اوزماندنبرو کوندن کونه چوکهکده اولدیغی کورلمکده در .

یوقاروده وریلان تفصیلاتدن بتون طاغیر بویله لکله ظهور ایتش اولدیغی اکلاشسون طاغیرک برمقداریده وقتیه طوقانلر زماننده صولرک دهشتلی غلیانلری سببیه کچدکلی یرلردن کتوروب طویلا دقلری طیراقلرده برر طاغ اولمشدر .

طاغیرک چوکوب اووه حانده کیردکلی کپی بعضاده دوز یرلر و اووهلر چوکهک طویلانان صولردن نیجه کولر ظهور ایتشدر ازجهل قدسده بحر لوط وهولاندهک شماننده هولانده دکرکی بویله ( یرک ) چوکسیله میدانه کلشدر .

طاغیردن پک چوغنک یوقاروده تعریفی کچدیکی اوزره یرک ایچندهکی مواد مشتعل ایلله مناسبتی اولدیغندن تپه لرینه تصادف ایدن اغزلردن برطاقم کرجلی طاشلر . وعلولر دومانلر - برچوق کولر ، قوملر بعضاده چامورله قاریشق صولر فیشقیررکه اشته بونوع طاغیره ( وولقان ) تعبیر اولنور . بوکونه قدر کره ارض اوزرنده صایلان وولقانلر ایکی یوز داندیه بقین اولوب اطرافلرنده بولسان محللر دائما محاطره ایچندهدر بولردن بشقه سونمش اولهرق کشف اولنان وولقانلر بوکون الی یدی یوزدن زیاده اولوب بولرنده وقتیه زمان اشتعالرنده پکچوق مضرتلرک محاطرهلرک وجودینه سبب اولمشلدر .

اوروپادہ کی وولقانتک اک مشہور لری ایتالیا دہ ( وزو )  
سچیلا دہ ( اتنا ) لیاری اطہ لرنده ( سطورومبولی ) ایرلانده دہ  
( هقلا ) وولقانتلری الیوم یانمقده دوام ایتمکده درلر .

امریقادہ دخی بویله طاغلر موجود اولوب ( قوتو یاقس )  
طاغلرینک همان کافہ سی وولقان اولدقدن بشقہ بونلر آتش  
صاچیجی جنسندندرلر . بو طاغلردن بریسی میلادی ۱۷۴۲  
سنہ سنده یانمغہ باشلایوب تپہ سندن فیشقیردیغی علولرک یوکسکلکی  
یک مترو ارتفاعنده ایدی .

و وولقانتک کورلتیسی ۶۹۰ کیلومترو اوزاقلغنده بولسان  
محللردن ایشیدلدکن بشقہ اورالزہ قدر صاچدیغی کولرک پیدا  
ایتدیکی ظلت همان برکون امتداد ایتدی .

طاغلرده وولقان ظهور ایدہ جکنہ یقین غایت مدہش  
صورته برطاق علامتله ظاهر اولور مثلا طاغک تپہ سنده  
بولسان قارلر همان بردنبرہ اریککہ وغایت کورلتیلی بر چوق  
سیلر حاصل اولمغہ باشلادیغی کوریلور بوکا سبب ده طاغک  
ایچننده کی دیشاری چیقمق استیان آتش یوقاری صعود ایدرک  
اوزرینہ یاقلاشدقجه حصوله کلان صجاقلقدیر .

اسیانک سواحل شرقیدہ سنده برچوق وولقانتلر اولدیغی کی  
افریقاده و بحر محیط معتدلده بولسان اطہ لرنک یک چوغنده  
وعلی الخصوص ( های ) اطہ سنده بویله وولقانتلر واردر .

طاغلرک یوسکوریدیکی اتشلرله برابر اریوب اتکلرینہ افان  
معدنلر ده صوغزدن اول صو حالنده اولدیغی جهتله عادتاً  
برطاقلر نهرلر پیدا ایتدیکندن قرانلق کیچہ لرده بونلرک پارلایهرق

ینارق اقلرینه باقدارده آتش نهرلی یعنی صو برینه ایچندن  
آتش اقیور دیه حکم اولنور .

بونلردن بشقه طاغک آغزندن پارلایه رق بر طاقم بیوک  
بیوک اریماش پارچدل اول درجه یوکسک فیرلارکه انسانی  
حیرته براقور بو پارچدلرک درتیوز کیلومتری ارتفاعنده  
صییرادیغی یک چوق دفعدل کورلمشدر .

برده بعض وولقانلر واردرکه یالکزچامورلی صو فیشقیررلر .  
از جمله بو جنس وولقانلر ایتالیا ده سیجیلیا ده و امریکا ده  
یک چوقدر سیجیلیا ده (ماقالوبا) طاغنده یوله اوتوزدن  
زیاده اوفق اوفق وولقانلی تهملر موجوددر .

اسکی زمانلرده ظهور ایذن وولقانلرک حصوله کتوردیکی  
نتایج غریبه بو کونکیلره نسبتله فوق العاده حیرت ویره جک  
صورتده ایدی مثلا وولقانلر سببیه فلهوره کلان اویچ  
کوشه لی بر طاقم سیاه مرمر دیرکلر حقیقه کوریه جک  
شیلر دندر .

ایرلانده نک سواحل شمالیه سنده بنغار بروننده درتیوز مترو  
ارتفاعنده معمار قدرتک رکز ایتمش اولدیغی غایت مهندس  
ومتظم صورتده موجود اولان اشبو دیرکلرک تماشایی  
قلله تعریفی ناقابل بر ذوق درون حاصل ایدر .

اسقوچیانک ساحل غریبه سنده (ستاففا) اطه سنده کان  
(فنگال) نامنده بر مغاره قره یه طوغری سبکسان اویچ مترو قدر  
کیرمش اولوب مذکور مغاره نک کنشلیکی اوتوز مترو ویوکسکلی  
یکرمی مترو قدر اولدیغندن اوفق کیلرله ایچروسنه کیریلوب  
سیر اولنه بیلور .

مغارہ نك دیوارلی اویج کوشه لی پر طاقم اوزون ومنتظم  
دیر ککرله مزیندر جوارده بولنان اطه لرده دخی بوبله بعض  
مغارهل اولدیغی کبی فرانسه نك وامریقانك بعض طرفلرنده دخی  
بوکا بکرر بر طاقم موقعلر واردر .

ایزلانده ده ژیرز طاغنده وجوار محالرده بر چوق صبحاق  
صول جریان ایدوب بونلر اره لقدمه طورر وینه شدمله جریان  
باشلارلر زلزله لر دخی وولقان دن از محاطره لی شیلر اولموب  
بونلرک حصولی ایسه ینه یرک ایچنده کی یانمقدمه اولان معدنیاتک  
تأثیر ننددر .

حرارت سببیه یرک ایچنده ظهوره کلان غازلر، دیشارو  
چیقیمی ایچون بر یر ارارلر بوله مدقلری وقت غازک شدتی  
یری صارصار و عاقبت غاز کندی کندینه بر دلیک حاصل  
ایدرک همان دیشارو چیقار وولقانک وزلزله نك سبب ظهوری  
بودر .

بعض زلزله لر حس اولنمده دن اول ابتدا یرک ایچندن بعض  
ایساک کبی سسلر و قالدیرمده یوریان عربه کورلیسی کبی  
کورلیلر و طوب پاتلار کبی صدالراشیدیلور .

بعضاده هیچ بوبله صدالراشیدیموب اورته لقدمه بر سکونت  
کامله هواده براغرلق حس اولندرق حیوانلرده قورقو علامتلی  
وقوشلرک یووالزینه طوغری قاقچلری ودرت ایاقلی حیوانلرک  
آجی آجی حایقرملری واورته لقدمه کوکورت و سائر کبی قوقولر  
طویولمی سببیه زلزله نك کله جکنه حکم اولندیلور .

( مابعدی وار )

باق